

Hem>Hitta rätt person>Hitta en sakkunnig

Hitta en sakkunnig

Österrike

I. Förteckningar och register över sakkunniga

I Österrike förtecknas sakkunniga utifrån sitt fackområde. Registret över sakkunniga förs av de regionala förstainstansdomstolarna (*Landesgericht*).

Registren är tillgängliga för allmänheten [här](#).

Sakkunniga måste ansöka om inskrivning och klara ett prov för att skrivas in i registret.

II. Den sakkunniges kvalifikationer

Sökande som vill utses till sakkunniga av domstolarna måste styrka sin yrkeserfarenhet inom sitt fackområde. Sökande måste dessutom ha omfattande kunskap om de viktigaste principerna i den österrikiska processrätten, veta hur man skriver ett sakkunnigutlåtande och kunna styrka antingen fem års yrkeserfarenhet under perioden före registreringen om de har en masterexamen, eller tio års yrkeserfarenhet inom sitt fackområde om de inte har en masterexamen. De måste dessutom ha full rättskapacitet och vara pålitliga. För att vara pålitliga måste de sakkunniga uppträda oklanderligt, så att ingen kan betvivla deras opartiskhet och kvaliteten på deras arbete.

Ansökan om registrering i registret över "edsvurna och certifierade" sakkunniga (erkända sakkunniga enligt den formulering som EEEI använder) ska inges till ordföranden för den regionala förstainstansdomstol inom vars domkrets sökanden har sin hemvist eller sin arbetsplats.

Under registreringsförfarandet ger den ansvarige ordföranden en kommitté i uppdrag att utarbeta ett sakkunnigutlåtande om huruvida registreringskraven är uppfyllda.

Sakkunniga måste avlägga en ed innan de registreras.

Om sakkunniga uppfyller ovannämnda krav utses de för en tid av fem år av den ordförande som ansvarar för registreringen. Sakkunniga måste inge en ny registreringsansökan vart femte år. Om de sakkunniga fortfarande uppfyller alla krav utses de på nytt till sakkunniga (utan att de behöver göra något nytt prov).

Sakkunniga kan strykas ur registret. De kan strykas på egen begäran, om de inte längre uppfyller kraven, eller om behörig myndighet beslutar att de ska strykas. I beslutet om att inte omregistrera en sakkunnig måste skälen till varför ansökan om omregistrering har avslagits anges. Beslutet kan överklagas.

Den österrikiska sammanslutningen av sakkunniga har publicerat en [yrkesetisk kod](#).

III. Sakkunnigas arvode

III.1 Allmän information

Den [österrikiska lagen om rätt till arvode](#) (*Gebührenanspruchsgesetz* 1975) omfattar sakkunnigas arvoden. Lagen innehåller allmänna bestämmelser som är tillämpliga på sakkunniga. Dessutom innehåller den ett särskilt ersättningssystem för läkare, antropologer, tandläkare, veterinärer, experter på kemiska analyser och fordonsexperter.

III.2 Arvoden

Arvodet beror vanligtvis på hur komplicerat utlåtandet är. Ett särskilt ersättningssystem tillämpas för vissa sakkunniga i brottmål och familjerättsliga mål (se II. 1 ovan).

III.3 Betalning

Den sakkunnige ska fakturera sitt arvode till domstolen inom 14 dagar från det att utlåtandet lämnades. I regel betalas arvodet via banköverföring.

III.3.1 Tvistemål

Innan en sakkunnig börjar utarbeta sitt utlåtande ålägger domstolen i tvistemål vanligtvis parterna att betala ett förskott (*Kostenvorschuss*) till domstolen. Storleken på förskottsbetalningen varierar beroende på hur komplicerat målet är och omfattningen av det utlåtande som den sakkunnige ska avge. Arvodet beräknas i regel på grundval av antalet timmar som den sakkunnige har lagt ned på målet multiplicerat med en timtaxa. Utlägg och mervärdesskatt ingår också i ersättningen. Grundat på sin erfarenhet förordnar domstolen vilket belopp parterna ska betala i depositionsavgift. Om depositionsavgiften inte är tillräcklig kan domstolen förordna om ytterligare förskottsbetalningar.

III.3.2 Brottmål

I brottmål betalar staten den sakkunniges arvode.

III.3.3 Mål vid familjedomstolen

I mål vid familjedomstolen betalar staten vanligtvis den sakkunniges arvode.

III.4 Rättshjälp

Rättshjälp beviljas i regel personer som på grund av sin ekonomiska situation helt eller delvis saknar förmåga att täcka kostnaderna för förfarandet, inklusive kostnaden för sakkunniga. Rättshjälpsmottagarna måste betala tillbaka hela eller delar av beloppet om deras ekonomiska situation väsentligt har förbättrats inom tre år efter rättsprocessen. Notera att den förlorande parten alltid ska ersätta den vinnande partens kostnader.

III.5 Ersättning av sakkunnigas arvode

Domstolen beslutar i domen hur kostnaderna ska fördelas. De kostnader som ersättning beviljats för kan därför drivas in.

IV. Sakkunnigas ansvarsskyldighet

Sakkunniga är skadeståndsskyldiga enligt de allmänna avtalsrättsliga och skadeståndsrättsliga bestämmelserna. Sakkunniga måste ha en yrkesansvarsförsäkring.

V. Ytterligare information om sakkunnigförfaranden

Webbplatsen för [den österrikiska sammanslutningen av edsvurna och certifierade sakkunniga](#) innehåller närmare information om kostnader (exempel på arvoden) och hur man blir en erkänd sakkunnig. Webbplatsen är mycket informativ och lättillgänglig för allmänheten.

V.1 Rättsliga grunder

De viktigaste lagbestämmelserna beträffande juridisk sakkunskap i Österrike är följande:

§§ 351–367 i den [österrikiska civilprocesslagen](#) (*Zivilprozessordnung – ZPO*)

§ 31 i [lagen om rättsvårdsärenden](#) (*Außerstreitgesetz*)

§§ 52–53a i den [österrikiska förvaltningsprocesslagen](#) (*Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz 1991*)

§§ 104, 112, 125–128 i den [österrikiska straffprocesslagen](#) (*Strafprozessordnung 1975*).

V.2 Utnämning av sakkunniga

Domstolar kan utse sakkunniga men inte de berörda parterna. Utnämningen av sakkunniga i förvaltningsmål påminner om utnämningen av sakkunniga i tvistemål. I brottmål kan åklagaren utse den sakkunnige.

V.2.a Domstolssakkunnig

Tvistemålsdomstolen har befogenhet att utse en sakkunnig på eget initiativ (*ex officio*) eller på en part i målets uttryckliga begäran om de relevanta omständigheterna annars inte kan fastställas. Den enda begränsningen av denna befogenhet är principen om ett kontradiktoriskt förfarande. Det står domstolen fritt att utse vem som helst som den anser lämplig som sakkunnig. Den sakkunnige måste anmäla eventuellt jäv till domstolen. Sakkunniga som förordnats av domstol har tillgång till de relevanta delarna av handlingarna i målet.

V.2.b Partssakkunniga

I Österrike utses en privat sakkunnig av en av parterna. Hans eller hennes utlåtande måste åberopas och överlämnas av parterna, annars avvisas det som otillåtligt. Om dessa villkor är uppfyllda undersöker och bedömer domstolen sakkunnigutlåtandet. Utlåtandet betraktas som bevisning men kan inte upphäva ett utlåtande av en domstolssakkunnig. Det utgör snarare en rättslig grund för partens argument.

Det är upp till domstolen att bestämma huruvida den ska grunda sitt resonemang i domen på den partssakkunniges utlåtande.

V.3 Förfarande

Domstolssakkunniga kan korsförhöras av parternas advokater.

V.3.a Sakkunnigutlåtande

I ett österrikiskt sakkunnigförfarande behövs inget preliminärt sakkunnigutlåtande. Huvudutlåtandet kan lämnas skriftligen eller muntligen.

Sakkunnigutlåtandet behöver inte vara uppbyggt på ett visst sätt.

Om domstolen anser att utlåtandet är ofullständigt eller om den sakkunnige har begått tjänstefel kan domstolen på eget initiativ (*ex officio*) eller på begäran av parterna förordna att ett nytt eller kompletterande utlåtande ska utarbetas. Domstolen kan även förordna att den sakkunnige ska betala domstolens kostnader på grund av den sakkunniges tjänstefel.

Sakkunnigutlåtandet kan ifrågasättas genom parternas utsagor och alternativa expertutlåtanden.

I tvistemål är parterna mycket delaktiga i den sakkunniges verksamhet. De måste samarbeta och uppfylla den sakkunniges alla önskemål om handlingar. De kan ställa frågor direkt till den sakkunnige under ett kontradiktoriskt förfarande och kräva att den sakkunnige kommenterar deras anmärkningar.

V.3.b Domstolsförhandling

Domstolen kallar endast i undantagsfall den sakkunnige att inställa sig till förhandlingarna.

Den information som presenteras här samlades in inom ramen för projektet "Hitta en sakkunnig" och kommer från de kontakter i varje land som valts ut av [European Expertise & Experts Institute \(EEEI\)](#).

Senaste uppdatering: 09/09/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.